

PROCES-VERBAL nr. 3

al ședinței ordinare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD) Sud

17 decembrie 2024

orașul Leova

ora 10:30

Prezidează ședința: Dna **Olga Luchian**, președinta Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud

Total membri ai CRD Sud - 26 persoane

Membri ai CRD Sud prezenți - 18 persoane (15 membri permanenți și 3 persoane desemnate să exercite atribuțiile de membru CRD în bază de procură)

Membri ai CRD Sud absenți - 8 persoane

Invitați:

Dna Diana RUSSU, expert național S3

DI Sorin LÎȘÎI, consultant GIZ

DI Sergiu UNGUREANU, consultant GIZ

Modul de desfășurare:

Ședința s-a desfășurat în format fizic, **Sala de Ședințe a Consiliului Raional Leova.**

Desfășurarea ședinței

În deschiderea ședinței, președinta CRD Sud – Dna **Olga Luchian** a subliniat importanța angajamentului Agenției de Dezvoltare Regională Sud în facilitarea, conform solicitărilor membrilor Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud, a organizării vizitelor de studiu la proiectele implementate de Agenție. A fost evidențiat faptul că aceste activități contribuie semnificativ la diseminarea bunelor practici în domeniul dezvoltării regionale.

Directorul Agenției de Dezvoltare Regională Sud, **DI Nicolae Hristov**, a adresat un mesaj de salut membrilor Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud care au răspuns invitației, precum și invitaților prezenți la această ședință. Totodată, a subliniat că, de-a lungul celor 15 ani de activitate, colectivul Agenției de Dezvoltare Regională Sud a demonstrat capacitatea de a îndeplini atribuțiile la un nivel înalt, evidențiind performanțele Agenției în valorificarea integrală a mijloacelor financiare alocate. De asemenea, a menționat eforturile continue ale Agenției pentru realizarea cu succes a tuturor activităților curente.

DI Nicolae Prițcan, președintele raionului Leova și gazda ședinței, a salutat inițiativa de a da start vizitelor de studiu în Regiunea Sud începând raionul Leova. De asemenea, a subliniat că succesele obținute de raionul Leova de-a lungul anilor sunt rezultatul eforturilor constante ale instituției de a aduce mai aproape de cetățeni servicii de calitate.

ORDINEA DE ZI:

- 1. Cu privire la Raportul intermediar de evaluare privind implementarea Programului Operațional Regional Sud 2022-2024**
- 2. Cu privire la progresul implementării în Regiunea de Dezvoltare Sud a proiectelor incluse în Documentul Unic de Program 2022-2024, finanțate din Fondul național pentru dezvoltare regională și locală**
- 3. Cu privire la Studiul de specializare inteligentă pentru Regiunea de Dezvoltare Sud a Republicii Moldova, elaborat cu suportul financiar al Uniunii Europene**
- 4. Cu privire la progresul implementării proiectului „Alimentare cu apă și sanitație în municipiul Cahul”, implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene și al Băncii Germane pentru Dezvoltare KfW**

Dna **Olga Luchian**, președinta CRD Sud, a anunțat că la ședință participă **18 membri** și că ședința este deliberativă. Președinta anunță ce-a de-a 3-a ședință a CRD Sud din anul 2024 deschisă.

Dna Olga Luchian, a supus votului ordinea de zi, fără modificări.

S-A VOTAT:

Pro – 18

Contra - 0

Abținut – 0

Cu oprit – 0

Ordinea de zi a fost aprobată.

A fost demarat procesul de examinare a subiectelor incluse pe ordinea de zi și s-a oferit cuvânt raportorilor pentru prezentarea proiectelor de decizii.

1. S-A EXAMINAT: Cu privire la Raportul intermediar de evaluare privind implementarea Programului Operațional Regional Sud 2022-2024

DI Nicolae Hristov, director al Agenției de Dezvoltare Regională Sud, a informat membrii Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud cu privire la implementarea Programului Operațional Regional Sud 2022-2024 până la etapa actuală. În cadrul prezentării, a fost detaliată metodologia de evaluare utilizată, au fost expuși indicatorii de impact pentru fiecare obiectiv general, țintele stabilite și rezultatele obținute până în prezent, inclusiv pe direcțiile prioritare, atât pentru activitățile curente, cât și pentru proiectele implementate. Totodată, a fost analizată situația valorificării financiare din sursele Fondului Național de Dezvoltare Regională și Locală, conform mijloacelor alocate și redistribuite pentru perioada 2022-2024, cu mențiunea că acțiunile/proiectele planificate pentru 2024 sunt în curs de implementare.

În cadrul raportului, a fost examinată evoluția și progresul indicatorilor-cheie, precum PIB-ul regional, conectarea la servicii de alimentare cu apă și canalizare, creșterea numărului de întreprinderi și s-au efectuat comparații cu evoluția din alte regiuni. Au fost prezentate, de asemenea, activitățile de atragere a surselor de finanțare externă, situația privind organizarea sesiunilor de instruire și numărul participanților, precum și indicatorii de produs aferenți fiecărui domeniu de intervenție. În final, au fost identificate premisele și obstacolele întâmpinate în

asigurarea implementării programului, fiind formulate recomandări pentru realizarea integrală a sarcinilor prevăzute în documentul de politici.

S-A VOTAT:

Pro – 18

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: *se adoptă Decizia nr. 01/03 din 17.12.2024 cu privire la Raportul intermediar de evaluare privind implementarea Programului Operațional Regional Sud 2022-2024*

Decizia se anexează.

2. S-A EXAMINAT: Cu privire la progresul implementării în Regiunea de Dezvoltare Sud a proiectelor incluse în Documentul Unic de Program 2022-2024, finanțate din Fondul național pentru dezvoltare regională și locală

Dl **Andrei Popușoi**, șeful secției Management Integrat al Proiectelor, a informat membrii CRD Sud despre evoluția implementării proiectelor din cadrul DUP 2022-2024 pentru anul 2024. În acest an, pentru implementarea proiectelor au fost alocate 58,69 milioane lei, sumă care a fost utilizată integral până în luna iunie. Datorită unei implementări eficiente, urmare a Deciziilor CNCDDL, pentru regiunea Sud au fost alocate suplimentar fonduri, astfel valoarea totală a valorificărilor a ajuns la 71,69 milioane lei. Reprezentantul ADR Sud a prezentat detalii privind utilizarea fondurilor pe diverse surse de finanțare în cei 15 ani de activitate, precum și stadiul implementării fiecărui proiect (12 proiecte aflate în derulare), detaliind evoluția acestora pe raioane.

Dl **Tudor Camerzan** a părăsit sala, din acest moment sunt prezenți **17 membri**.

Președintele ședinței, **dna Olga Luchian**, a propus de a lua act de informația prezentată și a supus votului proiectul deciziei.

S-A VOTAT:

Pro – 17

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: *se adoptă Decizia nr. 02/03 din 17 decembrie 2024 cu privire la progresul implementării în Regiunea de Dezvoltare Sud a proiectelor incluse în Documentul Unic de Program 2022-2024, finanțate din Fondul național pentru dezvoltare regională și locală.*

Decizia se anexează.

3. S-A EXAMINAT: Cu privire la Studiul de specializare inteligentă pentru Regiunea de Dezvoltare Sud a Republicii Moldova, elaborat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Dl **Nicolae Hristov**, director al Agenției de Dezvoltare Regională Sud, a reiterat premisele și scopul elaborării Studiului de Specializare Inteligentă pentru Regiunea de Dezvoltare Sud. Domeniile de specializare inteligentă identificate sunt: agro-industria avansată, materiale și tehnologii avansate pentru construcții, industrii bazate pe experiență. Pentru fiecare domeniu și nișă identificată, a prezentat avantajele, potențialul de inovare și infrastructura existentă, care facilitează dezvoltarea acestora. Directorul a menționat, de asemenea, proiectele specifice

domeniilor și nișelor identificate, care ar fi eligibile pentru a fi aplicate la diverse anunțuri și apeluri de finanțare.

Dna **Diana Russu**, expert național S3, contractată pentru elaborarea studiului, a explicat mai detaliat metodologia de identificare și validare a domeniilor și nișelor de specializare inteligentă. A subliniat evoluția elaborării studiului S3 ca proces în Republica Moldova, cum s-a realizat cartografierea, analiza cantitativă și calitativă, precum și importanța deținerii unui astfel de studiu în Moldova în contextul aderării R. Moldova la Uniunea Europeană, conform Regulamentului UE nr. 1303/2013. De asemenea, a îndemnat ca acest studiu să fie diseminat și bine cunoscut, astfel încât să aibă o utilitate maximă și să fie actualizat periodic cu date relevante.

Dl **Ion Oboroceanu**, a propus de a fi inclusă în Decizia nr. 03/03 sintagma „Agenția de Dezvoltare Regională Sud va publica Studiul de specializare inteligentă pe toate platformele de comunicare și îl va remite în adresa Autorităților Publice Locale”.

Președintele ședinței, **dna Olga Luchian**, a propus de a lua act de informația prezentată și a supus votului proiectul deciziei cu includerea propunerii dlui Oboroceanu Ion.

S-A VOTAT:

Pro – 17

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: *se adoptă Decizia nr. 03/03 din 17 decembrie 2024 cu privire la Studiul de specializare inteligentă pentru Regiunea de Dezvoltare Sud a Republicii Moldova, elaborat cu suportul financiar al Uniunii Europene cu includerea p.2*

Decizia se anexează.

4. S-A EXAMINAT: Cu privire la audierea informației privind proiectul „Alimentare cu apă și sanitație în municipiul Cahul”, implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene și al Băncii Germane pentru Dezvoltare KfW

Dl **Nicolae Hristov**, director ADR Sud, a informat membrii CRD despre proiectul în care ADR Sud are rolul de Agenție de Execuție a Proiectului nr. 2 (AEP 2). Costul total al acestui proiect regional este de 46 milioane de euro și este finanțat de Banca Germană pentru Dezvoltare KfW și Uniunea Europeană. Dl director a menționat atribuțiile agenției în implementarea acestui proiect, care este împărțit în 4 componente, situația actuală per fiecare componentă precum și principalii indicatori realizați, menționând inclusiv și provocările în implementare.

Președintele ședinței, **dna Olga Luchian**, a propus de a lua act de informația prezentată și a supus votului proiectul deciziei.

S-A VOTAT:

Pro – 17

Contra - 0

Abținut – 0

S-a decis: *se adoptă Decizia nr. 04/03 din 17 decembrie 2024 cu privire la audierea informației privind proiectul „Alimentare cu apă și sanitație în municipiul Cahul”, implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene și al Băncii Germane pentru Dezvoltare KfW*

Decizia se anexează.

Președintele CRD Sud a anunțat ședința închisă.

Președintele CRD Sud

Olga Luchian

Contrasemnat
Secretarul Consiliului

Plop Angelina